

finder vi de Mennesker, der vil og kan alene ofre sig for dette Arbejde.

Desværre har den unge Frue, jeg omtalte i forrige Nr., efter disse Forordninger helt meldt sig fra, og jeg er bange, det gaar andre ligesaa, jeg vilde ønske, „et Medlem“ selv vilde træde frem og melde sig til Tjeneste, hun har aabenbart et klart Blik for, hvad der skal gøres og mangler ikke Evner. Kom derfor frem og bliv Formand for Fællestyrelsen.

Jutta Bojsen Müller.

Et lille Indlæg.

I Nummer 3 af „Kvinden og Samfundet“ skriver Fru Nielsen under Titlen „Skammen“ omtrent følgende om Ægteskabet.

Idealet: den livsvarige Kærlighed er et meget højt og skønt Ideal, som ogsaa alle Dage har været hendes. Kun tror hun ikke længere paa, at det lader sig virkeliggøre uden ved Lykkes-træf i Ny og Næ. Derfor ønsker hun hellere sine Døtre i løse Forbindelser, hvilke hun snarere er tilbøjelig til at tro har al Kærlighedens Højhed og Skønhed over sig.

Vor store Uenighed maa ligge i, hvad vi kræver og forstaar ved Kærlighed. Det synes at fremgaa af Fruens hele Artikel, at Kærlighed kun bestaar i Erotik. Hvor „Lidenskabs luttrende Ild“ er slukket, er dermed al Kærlighed død, og Ægtefolkene gør en Forbrydelse ved at blive sammen. For mig rummer Kærlighed alle Menneskets bedste Følelser, Venskab, Kammeratskab, fælles Interesse og for dem, som tror paa noget over dette Liv, fælles Religion.

Erotik er ikke Kærlighedens Maal, men kun et Middel, der kaster Glans over Ægteskabets Ungdoms Aar. Hvilken Ulykke, om enhver Hustru stadig gik og maalte sin Elskovs Varmegrad, der som al anden menneskelig Følelse er varierende, og saa snart hun fandt den nedadgaende, følte det som hendes Pligt at løbe fra Hus og Hjem med alt dets Arbejde og Moderpligter. Fru Nielsen giver en Skildring af et i Sandhed raat Ægteskab: „Hvor stærk Hustruens Følelse af Nedværdigelse og Skam end monne være, hun tør dog ikke afkaste Pligtens Aag, thi udenfor Hjemmets Dør staar Prostitutionen beredt med aabne Arme.“

Saadan er Ægteskabet, siger Fru Nielsen, paa en enkelt Undtagelse nær. Derfor i unge, indret jer paa en anden Maner, thi den livsvarige Kærlighed er en Utopi. Man skulde synes, at den, der for Alvor har et Ideal, først og fremmest vilde opdrage sine Børn til at stræbe mod det.

Det kan jo ikke hjælpe vore unge, at vi fortæller dem, at Livets rigeste Muligheder for Lykke findes i en livsvarig Kærlighed, naar vi samtidig fortæller dem, at dette skønne Ideal naar de ikke, og derfor maa de helst paa Forhaand opgive det og hellere nippe lidt Honning hist og her i Stedet for at faa sundt dagligt Brød. Var det ikke bedre at opdrage vore Sønner til at blive gode, fine Ægtemænd, for hvem det var umuligt at tage mod en Elskov, der ikke gaves dem af Hustruens fulde Hjerte. Kunde den Hjerte-raahed udryddes i Ægteskabet, der forvandler frivillig Hengivelse til Pligt, saa var vi naaede længere frem mod Kærlighedens Ideal end ved at slaa det samfundsordnede Ægteskab ihjel. Ikke at tale om den Ulykke, at Børnene mistede Faderens, Opdragelse. Her maa jeg have Lov at gøre opmærksom paa den anden Del af Fruens Artikel. Det er meget muligt, at Samfundet gør Forskel paa den gifte og den ugifte Moders Stilling, om det end i ganske enkelte Tilfælde derved begaar en Uretfærdighed. For det store Flertal af Kvinder er det sikkert et alvorligt Skridt, naar de binder sig for Livstid. De føler det som et Livskald, de paatager sig, og har derfor med Rette faaet Hæderspræget over sig. Anderledes med den ugifte Moder, for hvem Bevæggrunden ofte er en øjeblikkelig Lidenskab, der, hvor op-højet den end i Øjeblikket kan synes, savner een af Kærlighedens bærende Kræfter, Trofasthed. Thi Trofasthed er ikke en tør og utaalelig Pligt, men selve Beværelsen af den hellige Ild i Hjærterne.

Astrid Hostrup.

Amerikanske Settlements.*)

Efter Vida O. Scudder.

De bedste af et stort Lands Lærdomsmidtpunkter staar ikke udenfor det Liv, der røre sig omkring dem. De har sin Rød i dette, og de giver deres Bidrag til det. Paa sin Højde udtrykker dette Bidrag ofte et Fælles-ideal. Fra den studerende Ungdom udgaar der ofte ny Bevægelser. Den bærer Traditionen, men den sætter ogsaa ofte ny Ideer i Omløb.

Lad os se lidt paa de amerikanske Kvindeuniversiteter med dette for Øje. Vi ved alle, at det er en Fordel for en ung Kvind at have studeret, og at disse Skoler udsender vel udrustede Lærere, Læger, Mødre. Gør de mere end dette? Ser vi Tegn til, at de giver deres Elever nogen højere Stræben, noget Maal, som naar ud over deres egne Interesser, nogen virkelig Samfundsfølelse?

Vi maa svare herpaa i al Beskedenhed. Vore Kvindeuniversiteter er i deres nuværende Skikkelse kun en Snæs Aar gamle, og det tog ti Aar, før de de opnaaede almindelig Anerkendelse. Men næppe var dette gjort, saa udgik der ogsaa fra dem en Bevægelse, som vel endnu kan kaldes ringe i Omfang, derimod ikke i Formaal. Det er Settlement Bevægelsen. Ganske vist kom denne Bevægelse først op i England, hvis Universitetsliv er saa rigt paa fælles aandelige Bevægelser. Men enhver, som ved, hvorledes den vaagnede i Amerika, kan vidne, at Bevægelsen der var saa godt som uafhængig og udspandt sig fra en umiddelbar Følelse af Ansvar overfor Samfundet og Trang til at dele de nyhvervede Rigdomme med andre.

I 1877 sluttede en lille Kreds sig første Gang sammen og lovede hinanden, at de vilde arbejde for denne Tanke. Det blev dog først til Alvor i 1889, da man i New York aabnede det første Settlement og næsten samtidig i Chicago — uafhængig af det andet og ved Enkeltmands Anstrengelse — fik Hull House indrettet. Det var de østlige Universiteter, som tog Bevægelsen i sin Haand. Inden et Aar var gaaet, dannede de en Forening med fælles Bestyrelse, som havde sine Underafdelinger ved 12 Universiteter, og længe varede det ikke, før man havde Settlements ogsaa i Boston og Philadelphia. Efter den sidste Beretning er Tallet laaet op til 80, 80 Midtpunkter, hvor de, der føler sig selv begunstigede, søger at dele med den store Mængde, der maa arbejde, for at de andre kan leve.

Ingen, som har fulgt Bevægelsen, kan lade være at se, hvor nyttig den er for den studerende Ungdom selv. Særlig maa de kvindelige studerende blive let egenkærlige, optagne af deres smaa ærgærrige Interesser. Forbindelsen med et Settlement giver Udsyn til det Folkeliv, som Studenten forbereder sig til at virke for og i. Den udvikler Ansvarsfølelsen hos dem, til hvem der gives meget, gør dem til bedre Demokrater, bedre Amerikanere, og lærer dem at lægge deres indbildte Overlegenhed til Side.

Den samme Bevægelse har hidført ny Interesse for politisk Økonomi i alle akademiske Midtpunkter. Dette Studium gør, at man i Settlementbevægelsen undgaar usundt Føleri; paa den anden Side giver Settlementarbejdet Kød og Blod til det tørre Studium. Hvert halve Aar holdes der Møder i forskellige Settlements af Foreningens Medlemmer. Udenfor ser man alt, hvad der hører til et Arbejderkvarter: skraalende Børn, gøende Hunde, raabende Gadesælgere, det travleste Menneskeliv, trist eller muntert, men altid med det ubeskrivelige Præg af hungrige Legemer og Sjæle, som er egnede for Arbejderbefolkninger. Indenfor sidder en Klynge unge Kvinder, der i dybeste Alvor raadslaar om Midler til at dele alt hvad de har i Eje af aandelige Goder med dem derude. De faar her Følelsen af, at de virker sammen for en stor Sag, og de vender tilbage til deres Studiekammerater med ny Ideer og

*) De engelske og amerikanske Studenter bosætter sig midt imellem den fattigste Befolkning i de store Byer. De underviser de unge og gamle, skaffer dem sunde Adspredelser og studere selv Samfundsforholdene paa nærmere Hold. Et saadant Samlingssted kaldes et Settlement.

bedre Kendskab til Livet som det former sig ude i Virkeligheden.

Ofte tilbringer Studenterne deres Ferie eller en Del af den i et Settlement, undertiden kommer de for en enkelt Aften med deres Bidrag til Underholdningen. De bliver ført ud mellem Befolkningen for at lære dens Levevis at kende, og de modtager til Gengæld i deres fælles Studiehjem Venner fra Settlementets Nabolag, Smaa børn, Mødre, unge Dreng og Piger. Uden at ofre synderlig Arbejde og Tid derpaa, kan de, naar de vil, faa en Forestilling om Livet blandt den store Mængde, en Opdragelse, som enhver amerikansk Kvinde burde have.

Offentlig Møde

Dansk Kvindesamfund.

Onsdag den 11. Marts Kl. 8 afholdes et offentligt Møde i City. Den øjeblikkelige Anledning er, at en Paragraf i Ægteskabsloven i Folketinget fik en Affattelse, som maa bedrøve enhver Ven af Kvindesagen. I den ældre Lov staar der, at naar umyndige Børn ønsker at indgaa Ægteskab, skal de først have „Forældrenes“ Samtykke dertil. Dette Ord blev efter en alvorlig Debat imellem Justitsministeren og Kvindesagens trofaste, ærlige Ven, Svend Høgsbro, ændret til Ordet: „Faderen“. Alle alvorlige, tænkende Kvinder, som ved dette, harmes over, at den Ret, en gift Moder har over sine Børn, og som i Forvejen er temmelig mikroskopisk, her ved denne Lov yderligere forringes. Den ugifte Moder har al Retten over sine Børn, men den gifte Moder, hende, som vi priser som Hjemmets Bærer, hende, som vi betror den største Gerning paa Jorden, at føde og opdrage de Slægt, der skal bringe Udviklingen fremad, hende gør vi umyndig overfor sine egne Børn. Vi maa se at naa hen imod, at den gifte Moders Ret kommer til at svare til Alvoren og Ansaret i hendes Stilling, og derfor er denne Lovparagraf et Skridt i den gale Retning. Vi opfordrer indtrængende til at møde paa Onsdag, Mænd og Kvinder, som ser Alvoren i dette. Vi venter, at mange Mødre vil tage Ordet for at kræve at staa i værdigt Forhold til de Børn, som de selv med Sherte har født til Verden. Og vi haaber, at baade Jurister og Folketingsmænd vil tage Del i Diskussionen.

A. Br.

Tjenestepiger og Statistik.

I de 3 Aar Tjenestepigeforeningen har bestaaet, er der holdt adskillige Foredrag, skrevet en Mængde Artikler om Arbejdsforholdene for den huslige Gerning. Ord som Lænker, Slavehandling o. l. har lydt temmelig højt og temmelig ofte fra Tjenestepigernes Side og har mange Gange givet Anledning til ivrige Protester fra Husmødrene.

Men hvor faar vi Beviserne for de forskellige Paastande? Tallene kan give dem. I al deres kolde Tilknappethed giver de et klarere Billede af Forholdene end den mest formfulde Ordstrøm. Dette har Tjenestepigeforeningen indset og derfor ladet

trykke 10,000 Blanketter, der vil blive uddelte til københavnske Tjenestepiger, for at disse ved at besvare Blankettens 14 Spørgsmaal kan give de nødvendige Oplysninger til en Statistik over deres Arbejdsforhold.

Det er selvfølgelig et kolossalt Arbejde, der her er paabegyndt, dobbelt vanskeligt, fordi Flertallet af Husmødre og Tjenestepiger møder det med alt andet end Velvilje. De mangler Forstaaelsen af, at det paa dette som paa andre Omraader er vigtigt at have noget fast at holde sig til. Selv Modstandere af Tjenestepigeforeningen bør jo i deres egen Interesse være behjælpelige med ovennævnte Arbejde; thi eftersom de hævder, at Tjenestepigebevægelsens Deltagere har taget fejl i at mene, at deres Stands Arbejdsvilkår trænger til Forbedring, maa de jo absolut hilse Statistiken som et velkomment Middel til at faa dette fastslaaet.

Altsaa Husmødre bør paa ingen Maade forhindre, at deres Personale udfylder Blanketterne, og Tjenestepigerne bør ikke blot være villige til at udfylde dem, naar de bliver bragt ind ad Døren, men om mulig helst selv afhente dem eller forlange dem tilsendt fra Foreningens Kontor, Rosenborggade 13 St.

Helga Sørensen.

Dansk Kvindesamfund.

Nye Medlemmer i Københavnskredsen.

Gemynthe, Paula Frk. Nørregade 43² Sb. Petersen, Marie Frk. Telegrafistinde, Tordenskjoldsgade 17². Hvidtfeldt, Margrethe Frk. Nørrefarimagsgade 33 C. St. Jørgensen, Signe Frk. Kristenbernikowgade 6². Jensen, Hedvig Frue. Gentofte. Petersen, Anna Frk. Solitudedevej 5². Lyngbye, Cecilie Frk. Møllegade 30¹. Sørensen, Marie Frk. Møllegade 30¹. Moe, Christine Frue. Løngangsstræde 37. Riff, Anna Frk. Møllegade 28 C. Justesen, Thora Frk. Vesterbrogade 18. Kjær, Frk. Nørregade 29¹. Gylling, S. stud. polyt., Frk. Hjørring. Schwartz, Dina Frk. Østergade 17—19. Galatius, Gudrun Frk. Helgolandsgade. Petersen, Christine Frk. St. Kongensgade 91². Jørgensen, Marie Frk. Østersøgade 8². Hansen, Sofie Frk. Gothersgade 160². Begtrup, Eline Frk. Abildgaardsgade 23. Lildal, Else Frk. Dr. Olgasvej 7². Olsen, Kristine Frk. Hroarsvej 28 St. Knudsen, Frk. Gl. Kongevej 101¹.

Ry Kreds.

Fru Sophie Sørensen, Ry St. Fru Kirstine Henriksen, do. Fru Sophie Nissen, do. Fru Maren Westergaard, do. Fru Caroline Hansen, do. Fru Anna Nielsen, do. Fru Laura Møller, do. Fru Helene Nielsen, do. Fru Johanne Kragh, do. Fru Frederikke Bentsen, do. Fru Katrine Bloch, do. Frk. Thyra Jensen, do. Fru Kirstine Petersen, Firgaarde. Frk. Stella Fleischer, Silkeborg.

Ind- og Udland.

Vor første kvindelige Sygehuslæge, Frk. Maria Ankersen er udnævnt til Sygehuslæge ved en Filial af Aalborg Sygehus, saa at en Dame altsaa nu er den øverste her og saaledes kommer til at faa „Tilsyn med Mænd“ (mærkelig nok er saa vel Funktionærer som Patienter paa Filialen Mænd), netop hvad man for ikke længe siden i et herværende Blad ansaa for aldeles ugorligt.

— Ved Dsk. Kvds. Klubmøde den 2. ds. holdt Eline Begtrup et aandfuldt Foredrag om Højskolen, hvorefter fulgte en Forhandling

dette Spørgsmaal til Taleren, og under en af hans veltalende Pauser forelagde jeg min Tvivl desangaaende, der blev hilst med høje Bifaldsraab til de tilstedeværende Kvinders øjensynlige Tilfredshed. Den næste Taler sørgede for at give Ann., Jane og Mary deres Part af Rosen, og hver Omtale af Nebraska Mødre applauderedes hjerteligt af Forsamlingen.

Da jeg bagefter ved Festmaaltidet udbagte en Skaal for Nebraskas Kvinder, sagde jeg: „Det er for de Mødre, som gjorde den lange, besværlige Rejse hertil, stuved tæt sammen i Udvandrer-kuplerne med urolige Børn, de, som om Dagen lavede Maden, om Natten passede de spæde Børn, medens Mændene sov. De maatte sammen med Mændene udstaa alle Nybyggerlivets Besværligheder, sammen med dem lide under Indianernes Angreb og den stadige Angst for de vildes Røvertog, Prairibrande og Græshoppesværmenes Ødelæggelser. Mændenes Prøvelser, deres Frygt og deres Tab, alt hvilede dobbelt tungt paa Kvinderne; men Historien er tavs paa dette Punkt. Mændene omtaler ikke hendes Heltemod

Af Elisabeth Cady Stantons Erindringer.

(Sluttet.)

Under mit Ophold i Lincoln fejredes Aabningen af en eller anden Jernbane-linie; og der havde ved denne Lejlighed samlet sig Mennesker fra mange Miles Omkreds. Der blev holdt Taler under aaben Himmel, og Mændene lykønskede hinanden til de uhyre Fremskridt, Staten havde gjort, siden den i 1834 blev organiseret. Til at begynde med gjordes der ikke den svageste Hentydning til Kvinderne. En af Talerne sagde: „Denne Stat blev grundlagt af 3 Brødre, John, James og Joseph, og de er Oprindelsen til hele denne Folkeskare, som i Dag hilser os her.“ Jeg vendte mig om og spurgte Guvernøren, om da alle disse Mennesker ligesom Minerva var sprungen ud af Panden paa John, James og Joseph. Han opfordrede mig til at henvende